

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

72.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 6-го Сентября — 1835 — Wilno. Piątek. 6-go Września.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 17-го Августа.

Высочайшій указъ, данный Правительствующему Сенату Юля 28-го числа: „Признавъ возможнымъ не содержать впредь двухъ Армій въ отдѣльномъ составѣ, Мы Повелѣли, сообразно съ тѣмъ упразднить Главный Штабъ 1-й Арміи съ 1 Сентября сего года; для окончанія же дѣлъ сего Штаба и счетовъ Интендантствъ 1-й и 2-й Армій, учредить особую Временную Коммиссію.

„Утвердивъ Положеніе и штатъ сей Коммиссіи и препровождая оныя въ Правительствующій Сенатъ, Повелѣваемъ привести ихъ въ дѣйствіе.“

— Государь Императоръ, по засвидѣтельствуванію Начальства объ отличныхъ трудахъ и усердіи къ службѣ нижепоименованныхъ чиновниковъ Министерства Финансовъ и по удостоенію Комитета Гр. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ, въ 14 день Юня 1835 года, объявить Монаршее благоволеніе: Коллежскому Ассессору, Витебской Казенной Палаты Ассессору *Пальевскому*, Минской Чиновнику для особыхъ порученій *Малафееву*, Окружному Лѣсническому Кіевской Губерніи *Шлейснеру*, Советнику Слободско-Украинской Казенной Палаты Титулярному Советнику *Знобишину*, и Бухгалтеру онойже Палаты *Засѣдову*, Титулярному Советнику Ассессору Витебской Казенной Палаты *Геродецкому*, 9-го класса: Губернскимъ Контролерамъ Рязанскому *Доппельмайеру* и Кіевскому *Чоботко*.

— Высочайшій Указъ, данный Правительствующему Сенату въ С. Петербургѣ.

Малъ 26-го числа. „Въ непрерывномъ попеченіи Предковъ Нашихъ о благосостояніи Войска Донскаго, въ разныя времена издаваемы были разныя о внутреннемъ его устройствѣ Положенія. Общюю цѣлю ихъ было: оградить и упрочить дарованныя войску права и преимущества твердымъ установленіемъ суда и управленія. Въ семъ же самомъ намѣреніи и дабы прежнимъ разнообразнымъ постановленіямъ дать болѣе силы и единства и вмѣстѣ отвратить начинавшіе вкрадываться безпорядки и злоупотребленія, въ 1819 году признано было нужнымъ поручить особому Комитету, при содѣйствіи членовъ изъ Войсковыхъ чиновниковъ на мѣстѣ учрежденному, начертать общее и подробное о семъ Положеніе.

Труды сего Комитета, по надлежащемъ попеченіи въ свое время пересмотрѣ, Повелѣли Мы снова подвергнуть окончательному во всемъ ихъ пространствѣ разсмотрѣнію въ Государственномъ Совѣтѣ.

Представленное Намъ въ слѣдствіе того Положеніе, находя въ полной мѣрѣ соответствующимъ какъ истиннымъ пользамъ Войска, такъ и тому особенному вниманію, какое всегда обращено было Нами на вѣрную его службу, непоколебимую преданность и отличные подвиги, Мы признали за-благо утвердить означенное Положеніе *), и въ слѣдствіе того, препровождая оное со всеми приложеніями въ Правительствующій Сенатъ, Повелѣваемъ:

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, dnia 17 Sierpnia.

Najwyższy Ukaz, dany Rządzącemu Senatowi dnia 28go Lipca: „Uznawszy możnemъ niestrzymywać nadal dwóch Armij w oddzielnymъ składzie, Rozkazaliśmy, zgodnie z tѣmъ, skassować Główny Sztab 1szej Armii od 1go Września tego roku; dla ukończenia zaś dzieł tego Sztabu i rachunkowъ Intendencji 1szej i 2giey Armii, ustanowić osobną Czasową Kommissyą.

„Utwierdziwszy Ustawę i Etat tej Kommissyi, i przesyłając do Rządzącego Senatowi, Rozkazujemy przywieść je do wykonania.“

— CESARZ Jęgomość po zaświadczeniu Zwierzchności o odznaczających się pracach i gorliwości ku służbie, niżej wyrażonych Urzędników Ministerjum Skarbu, i po uznaniu przez Komitet PP. Ministrów, Najwyższ rozkazać raczył, dnia 14 Czerwca 1835 oświadczyć Monaisze zadowolenie: Kollegialnemu Assesorowi, Witebskiej Izby Skarbowej Assesorowi *Palczewskiemu*, Minskiej, Urzędnikowi do szczególnychъ poleceń *Małafiejewu*, Okręgowemu Leśniczemu Kijowskiej Gubernii *Szleysnerowi*, Radcy Słobodzko-Ukraińskiej Izby Skarbowej, Radcy Honorowemu *Znobiszynowi*, i Buchhaltelowi tejże Izby *Zasiedowu*, Radcy Honorowemu, Assesorowi Witebskiej Izby Skarbowej *Horodeckiemu*, gty klasy: Gubernialnymъ Kontroleromъ Razańskiemu *Doppelmayerowi* i Kijowskiemu *Czobotko*.

— Najwyższy Ukaz, dany Rządzącemu Senatowi w St. Petersburgu:

Dnia 26 Maja. „W nieprzerwanej pieczołowitości Przodków Naszych o dobro i pomyślność Woyska Dońskiego, w różnychъ czasachъ wydawane były różne o wewnętrznemъ jego urządzeniu Postanowienia. Ogólnymъ celemъ ichъ było: zabezpieczyć i utrwalić дарowane Woysku prawa i prerogatywy, przez gruntowne ustanowienie sądu i zarządu. W tymъże samymъ zamiarze, i żeby dawniejszymъ różnokształtnymъ postanowieniomъ dać więcey mocy i jednności, a razemъ odwrócić nieporządki i nadużycia, które się jużъ wkładać zaczęły; w 1819 roku uznano było potrzebnemъ, poruczyć osobnemu Komitetowi, przy spólney czynności Członkowъ z Urzędnikówъ Woyska, na mieyscu ustanowionemu, ułożyć ogólną i szczególną w tej rzeczy Ustawę.

Pracę tego Komitetu, po jejъ należytemъ w swoimъ czasie przejrzeniu, Rozkazaliśmy znowu oddać dla ostatecznego w całej ichъ rozciągłości rozpatrzenia w Radzie Państwa.

Przedstawioną Namъ na skutekъ tego Ustawę, znajdującъ w zupełności odpowiadającą jakъ prawdziwemu dobru Woyska, takъ i tejъ szczególney uwadze, jaka zawsze zwracaną była przezъ Nasъ na wierną jego służbę, niezachwiane poświęcenie się i odznaczające się czyny, Uznaliśmy za dobrą utwierdzić pomienioną Ustawę *), i na skutekъ tego, przesyłającъ ją ze wszystkimi załączeniami do Rządzącego Senatowi, Rozkazujemy:

*) Положеніе сіе печатано въ Типографіи Военнаго Министерства.

*) Ustawa ta drukowana w drukarni Ministerjum Woyskowego.

1) Положеніе сіе привести въ полное его дѣйствіе съ 1-го Января 1836 года.

2) По учрежденіи предназначеннаго онымъ Войскаго Правленія и наступленіи помянутого срока, прекратить существованіе Войсковой Канцеляріи, съ передачею дѣлъ ей, куда по роду ихъ слѣдовать будетъ.

3) Войскую Экспедицію въ то время равномерно упразднить, а всѣ рѣшенныя и нерѣшенныя дѣла ей, книги, счета, наличныя денежныя суммы и имущества передать въ Войсковое Дежурство.

4) Въ составъ 54-хъ полковъ, по новому комплекту, помѣстить изъ прежнихъ Штабъ и Оберъ-Офицеровъ однихъ способныхъ, по усмотрѣнію Войскаго Наказнаго Атамана и Войскаго Дежурства; совершенно же къ службѣ неспособныхъ представить къ увольненію.

5) Для распредѣленія Войсковыхъ земель, по установленнымъ на сіе правиламъ, учредить особую Коммиссію, по ближайшему о томъ распоряженію Военнаго Министра.

6) Для окончанія старыхъ дѣлъ по разнымъ степенямъ суда и управленія предоставить Военному Министру принять особыя временныя мѣры, соотвѣственно обстоятельствамъ и дѣйствительной надобности.

7) Калмыцкому Управленію, по образованіи его, принять отъ бывшаго Калмыцкаго Пристава всѣ нерѣшенныя дѣла и дать имъ должное движеніе.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ сдѣлать о всемъ ономъ надлежащее распоряженіе.

— Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что выпискою изъ журнала Комитета Гг. Министровъ 9-го Іюля сообщено ему Г. Министру, что Его Императорское Величество, имѣя въ виду, что, на основаніи 396 статьи Свода Уголовныхъ законовъ, крѣпостные люди и крестьяне, учинившіе явное непокорство, законнымъ властямъ, возмущеніе противу господъ своихъ и сопротивленіе воинской командѣ, должны быть предаваемы военному суду, Высочайше повелѣть соизволилъ, чтобы и лица, научающія ихъ къ означеннымъ преступленіямъ, судились тѣмъ же судомъ. (С. В.)

Одесса, 9-го Августа.

Изъ Константинополя получены слѣдующія извѣстія отъ 6-го Августа н. ст.: Познанія въ военномъ искусствѣ *Намика-Пашы*, бригаднаго Генерала Султанской гвардіи, дѣлають необходимымъ его присутствіе въ Константинополѣ; и потому, говорить, что Нури-Эффенди, временно заступившій мѣсто его въ Посольствѣ въ Лондонѣ, окончательно утвержденъ въ семъ важномъ званіи. *Тефикъ-Эффенди*, *Галишъ-Эффенди* и *І. Вогориди*, сынъ Князя Самосекато, составляють штатъ Посольства Нури-Эффенди.

— Съ началомъ лѣтнаго времени, увеселительные лагери для войскъ раскинуты были на самыхъ живописныхъ и на самыхъ здоровыхъ мѣстахъ, на Бисфорѣ. По два раза въ день происходитъ тамъ ученье, и Султанъ часто присутствуетъ на сихъ маневрахъ, чтобы лично увѣриться въ успѣхахъ дѣлаемыхъ войсками. Учрежденіе сихъ лагерей имѣло уже благотѣльные послѣдствія, и всѣ полки, составляющіе гарнизонъ столицы, пользуются лучшимъ здоровьемъ. (О. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 4-го Сентября.

По извѣстіямъ изъ Лигница отъ 1-го с. м. Его Величество Король съ Ея Свѣтлостію Княгиней *Лигницкой*, 30-го ввечеру прибыли сюда изъ замка *Фишбахъ*. Гольдбергскія ворота, чрезъ кои Король въхалъ въ городъ, украшены были знаменами Пруссіи, Австрійскихъ и Россійскихъ народныхъ цвѣтовъ. По прибытіи Монарха въ назначенный для него домъ, представлялась Депутація отъ Гражданъ, для принесенія отъ города Ея Свѣтлости Княгини *Лигницкой*, въ подарокъ серебряной вазы для цвѣтовъ, искусно сдѣланной, въ знакъ своего почтенія. (Ваза сія выработана здѣсь въ Берлинѣ, въ мастерской Г-на *Госсауера*, золотыхъ дѣлъ мастера Его Величества, по рисунку, въ подражаніе Медицейской вазы, доставленному Старшимъ Строительнымъ Директоромъ *Шинкелемъ*. На 4-хъ сторонахъ постаментъ изображены: 1) Между миртовыми и дубовыми вѣнками вѣнзель Ея Свѣтлости Княгини *Лигницкой*; 2) надпись: *Городъ Лигницъ Княгини Лигницкой*; 3) Гербъ Княгини и 4) гербъ города Лигница. Вышина сей вазы, съ чрезвычайнымъ тщаніемъ отдѣланной, вмѣстѣ съ пьедесталомъ составляетъ 24 дюйма, а внутри особоре углубленіе для цвѣтовъ.)

Посутру 31-го послѣдовало прибытіе Его Величества Императора Всероссийскаго въ Лигницъ,

1) Уставу тѣ податъ до zupełного jej wykonania od 1go Stycznia 1836 roku.

2) Po zaprowadzeniu ustanowionego przeznią Rządu Woyska i po nastaniu pomienionego terminu, ma ustacъ byt Woyskowej Kancellaryi, z oddaniem dzieł jej tam, dokąd, podług ich rodzaju, będzie wypadało.

3) Wojenną Expedycją wtenczas również zamknąć, a wszystkie rozstrzygnięte i nierozstrzygnięte dzieła jej, księgi, rachunki, gotowe pieniężne summy i własność oddać Deżurstwu Woyska.

4) Do składu 54ch półków, podług nowego kompletu, pomieścić z dawniejszych Sztabów i Ober-Oficerów tylko zdatnych, podług uwagi Zarządzającego Amana i Woyskowego Deżurstwa, zupełnie zaś do służby niezdatnych, podać do uwolnienia.

5) Dla rozdzielenia gruntów Woyska, podług ustanowionych na to prawideł, ustanowić osobną Kommissją, podług bliższego o tém rozporządzenia Ministra Woyskowego.

6) Dla ukończenia dzieł starych w różnych stopniach sądu i zarządu, zostawić Ministrowi Woyskowemu przedsięwziąć osobne czasowe środki, stosownie do okoliczności i istotney potrzeby.

7) Kałmuckiemu Zarządowi, po jego urzędzeniu, przyjąć od byłego Kałmuckiego Przystawy wszystkie nierozstrzygnięte dzieła i dać im ruch należyty.

Rządzący Senat nie zaniecha uczynić o tém wszystkimъ potrzebnego rozporządzenia.

— Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, iż wypisem z protokołu Komitetu P. Ministrów 9go Lipca, udzielono temuż P. Ministrowi, iż Jego Cesarska Mość, mając w udziale, iż, na podstawie 396 artykułu Połączenia Praw Kryminalnych, ludzie właścicielscy i włóścianie, którzy uczynili jawną nieuległość prawom władzom, powstanie przeciwko panomъ swoimъ i sprzeciwienie się woyskowej komendzie, powinni być oddawani pod Sąd Woyskowy, Nawrzyć rozkazać raczył, ażeby i osoby, poduszczające ich do pomienionychъ przestępstwъ, sążone były przez tenże Sąd. (G. S.)

Одесса, дня 9 Сierpnia.

Z *Konstantynopola* otrzymane są następujące wiadomości pod dniem 6tym Sierpnia n. s.: Znajomość sztuki woyskowej *Namika Paszy*, Jenerała Brygady Gwardyi Sułtańskiej, czyni konieczną obecność jego w *Konstantynopolu*, i dla tego, mówią, że *Nuri-Effendi*, który tymczasowie zastępował miejsce jego na Poselstwie w *Londynie*, ostatecznie jest potwierdzony na tej wielkiej wagi godności. *Tefik-Effendi*, *Halisz-Effendi* i *I. Wogoridi*, syn *Xiążęcia Samos*, składają orszak Poselstwa *Nuri-Effendego*.

— Z nastaniem lata, wesołe obozy dla wojsk rozbite zostały w miejscach prawdziwie malownych i prawdziwie zdrowych nad *Bosforem*. Po dwa razy na dzień odbywają się tam ćwiczenia, i Sułtan często obecnym bywa na tych obrótach, ażeby się osobiście przekonać o postępach, jakie wojsko czyni. Założenie tych obozów miało nader dobroczynne skutki, i wszystkie półki, składające załogę *Stolicy*, cieszą się najlepszym zdrowiem. (G. O.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y j.

Berlin, dnia 4 Września.

Podług wiadomości z *Lignicy* pod d. 1 t. m., Najjaśniejszy Król Jmć z *Jaśnie Oświeconą Xiężną Lignicką* 30go wieczoremъ przybyli tu z zamku *Fischbach*. *Brama Goldbergska*, przez którą Król wjeżdżał do miasta, ozdobiona była chorągwiemi Pruskich, Austriackich i Rossyjskich kolorów narodowych. Po przybyciu Mонарха do przygotowanego dla Niego domu, przedstawiała się deputacja obywateli miejskich, dla złożenia w imieniu miasta, *Jaśnie Oświeconey Xiężnie Lignickiej*, w podarunku, srebrowej wazy na kwiaty, sztucznie wyrobionej, na znak swojego uszanowania. (Waza ta robiona tu w *Berlinie* u P. *Hossauera*, złotnika *Królewskiego*, podług rysunku, na wzór wazy *Medyceuszów*, danego przez Starszego Dyrektora Budownictwa *Schinkelę*. Na 4ch stronachъ podstawy są wyobrażone: 1) Pomiędzy mirtowemi i dębowemi wiencami Cyfra *Jaśnie Oświeconey Xiężny Lignickiej*; 2) napis: *Miasto Lignica Xiężnie Lignickiej*; 3) Herb *Xiężny* i 4) Herb miasta *Lignicy*. Wysokość wazy, z nadzwyczajną starannością robionej, razem z podnożem, ma 24 cale, a wewnątrz osobna głąb na kwiaty).

Zrana 31go nastąpiło przybycie *Najjaśniejszego Cesarza Wszech-Rossyju* do *Lignicy*, a potem Jego

а потомъ Его Императорскаго Высочества Великаго Князя МИХАИЛА. Пополудни прибыла также: Ея Величество Императрица съ Великою Княжною ОЛЬГОЮ и Великимъ Княземъ КОНСТАНТИНОМЪ, при звонѣ во все колокола. Въ сей день у Его Величества Короля былъ большой обедъ.

Кромѣ Ихъ Величествъ 30-го прибыли также въ Лигницъ Принцы и Принцессы Королевскаго Дома, Его Святлость Герцогъ *Нассаускій* и прочіе чужестранные Принцы, прѣхавшіе въ Лигницъ на маневры. Слѣдующаго 31-го числа прибыли тудаже: Ихъ Императорскія Высочества Эрцгерцогъ *Франц Карл*, Братъ, и Эрцгерцогъ *Іоанн*, Дядя Его Величества Императора Австрійскаго. Въ свитѣ перваго находились: Оберъ-Готмейстеръ Фельдмаршалъ-Намѣстникъ *Салис* и Каммергеры Генераль-Маіоры Графы *Коуденгофен* и *Фалкенгайн*; въ свитѣ послѣдняго Генераль-Маіоръ *Ламберг*, Полковникъ *Вакани* и Капитанъ и Адъютантъ *Морзин*. Его Импер. Высоч. Эрцгерцогъ *Франц Карл* прибылъ прямо изъ Вены, чрезъ Глацъ, Франкенштейнъ и Швейдницъ; Его же Импер. Высоч. Эрцгерцогъ *Іоанн* изъ Богеміи чрезъ Траутенау и Ландсгутъ. 1-го Сентября дано будетъ въ Лигницъ большое музыкальное празнество и балъ, а 2-го Высочайшія и Почетныя Особы намѣрены отправиться въ Капсдорфъ и окрестности на корпусныя маневры. — Тамъ будутъ находиться:

Его Корол. Величество.

Его Корол. Высочество Наслѣднй Принцъ. Его Корол. Высоч. Принцъ *Вильгельмъ* (Сынъ Его Величества). Его Корол. Высоч. Принцъ *Карл*. Его Кор. Высоч. Принцъ *Албрехтъ*. Его Корол. Высоч. Принцъ *Вильгельмъ*, (Братъ Его Величества). Его Корол. Высоч. Принцъ *Адальбертъ*. Его Кор. Высоч. Принцъ *Вальдемаръ*. Ея Кор. Высоч. Принцесса *Елисавета*. Его Корол. Высоч. Принцъ *Фридрихъ*. Ея Корол. Высоч. Принцъ *Августъ*. Ея Святлость Княгиня *Лигницкая*.

Ихъ Императорскія Величества Императоръ и Императрица Всероссійскіе. Его Императорское Высочество Великій Князь МИХАИЛЪ. Его Императорское Высочество Великій Князь КОНСТАНТИНЪ. Ея Императорское Высочество Великая Княжна ОЛЬГА.

Его Импер. Высоч. Эрцгерцогъ *Франц Карл* Австрійскій. Его Импер. Высоч. Эрцгерцогъ *Іоанн* Австрійскій.

Его Кор. Высочество Герцогъ *Кумберландскій*. Его Кор. Высоч. Принцъ *Фридрихъ* Нидерландскій съ Супругою. Его Корол. Высоч. Наслѣднй Великій Герцогъ *Мекленбург-Шверинскій* съ Супругою. Его Высоч. Герцогъ *Карл Мекленбург-Стрелицкій*. Его Высоч. Наслѣднй Великій Герцогъ *Гессен-Дармштадскій*. Его Святлость Герцогъ *Нассаускій*. Его Высочество Герцогъ *Евгеній* Виртембергскій. Ихъ Высочества Принцы *Голиштейн-Зондербург-Августенбургскіе*.

Его Прев. Военный Министръ Генераль-Лейтенантъ *фонъ Вицлебъ*. Его Святлость Князь *Витгенштейнъ*. Его Святлость Князь Варшавскій, Графъ *Паскевичъ-Эриванскій*. Его Святлость Князь *Волконскій*, Министръ Двора Императора Всероссійскаго. (А. Р. С. З.)

— Изъ учиненнаго слѣдствія, касательно происшедшихъ безпокойствъ, ничего не открыто, чтобы заставляло думать, что онѣ были слѣдствіемъ умысла, или бы имѣли политическую цѣль. Напротивъ того найдено, что единственною тому причиною была худо понятая приверженность къ Монарху, а начальство справедливо поступило, стараясь строго исполнить установленіе, съ тѣмъ только изъятіемъ, что кажется, сначала дѣйствовало оно весьма слабо, и что народъ, сдѣлавшись оттого смѣлѣе, предался своевольству. Еслибъ сначала, вмѣсто посланныхъ поодиначкѣ патрулей, тотчасъ употреблена была значительная вооруженная сила, чтобы разогнать увеличивающіеся толпы: то никакіе соблазнительные примѣры не имѣли бы мѣста, а спокойствіе и порядокъ въ 1 часа могли бы быть возстановлены. Любимый нашъ Король весьма огорченъ, что сіи достойные наказанія поступки произошли по поводу торжества, столь драгоценнаго всѣмъ подданнымъ Пруссіи.

Лигницъ, 2-го Сентября.

Его В. Король прибылъ сюда 30-го ч. прош. мѣсяца по полудни, на другой день поутру тотчасъ отправился въ лагерь, входилъ во все подробности, распрашивалъ о больныхъ и продовольствіи войска, и все нашелъ въ хорошемъ состояніи. Послѣ сего Король отправился для встрѣчи Его Величества Императора Всероссійскаго. Оба Государа послѣ искренняго привѣтствія поѣхали въ городъ, гдѣ Король сопровождалъ Императора до самаго Его жили-

ща. Cesarskiej Wysockosci Wielkiego Xięcia MICHAŁA. Po południu przybyli także: Najjaśniejsza Cesarzowa z Wielką Xiężniczką OLGA i Wielkim Xięciem KONSTANTYEM, wśród odgłosów wszystkich dawonów. Dnia tego u Króla był wielki obiad.

Oprócz Najjaśniejszych Osób, 30go przybyli także do Lignicy Xiążęta i Xiężne Królewskiego Domu, Jaśnie Oświecony Xiąże *Nassaurski*, i inni cudzoziemscy Xiążęta, którzy do Lignicy przybyli na manewry. Następnego dnia 31go tamże przybyli Ich Cesarskie Wysockości Arcy-Xiąże *Franciszek Karol*, Brat, i Arcy-Xiąże *Jan*, Stryy Najjaśniejszego Cesarza Austriackiego. W orszaku pierwszego znajdowali się Wielki Mistrz Dworu Marszałek Polny Namiesnik *Salis* i Szambelanowie Jenerał-Majorowie Hrabowie *Koudenhoffen* i *Falkenhayn*; w orszaku ostatniego Jenerał-Major *Lamberg*, Półkownik *Wahnani* i Kapitan i Adjutant *Morzin*. Jego Cesarska Wysockość Arcy-Xiąże *Franciszek Karol* przybył prosto z Wiednia, przez Glatz, Frankenstein i Swidnicę; a Jego Cesarska Wysockość Arcy-Xiąże *Jan* z Czech przez Trautenau i Landshut. 1go Września wyprawiona będzie w Lignicy wielka muzyczna uroczystość i bal, a dnia 2go Najjaśniejsze i Dostojne Osoby miały zamiar udać się do Kapsdorfu i okolic na manewry korpusu. Tam się będą znajdowali:

Najjaśniejszy Król Jegomość.

Jego Król. Wysockość Xiąże Następca tronu. Jego Kr. Wys. Xiąże *Wilhelm* (syn Króla). J. K. W. Xiąże *Karol*. J. K. W. Xiąże *Albrecht*. J. K. W. Xiąże *Wilhelm* (brat Króla). J. K. W. Xiąże *Adalbert*. J. K. W. Xiąże *Waldemar*. Jey K. W. Xiężna *Elżbieta*. J. K. W. Xiąże *Fryderyk*. J. K. W. Xiąże *August*. Jaśnie Oświecona Xiężna *Lignicka*.

Najjaśniejsi Cesarstwo Ichmość Cesarz i Cesarzowa Wszzech-Rossyy. Jego Cesarska Wysockość Wielki Xiążę MICHAŁ. Jego Cesarska Wysockość Wielki Xiąże KONSTANTY. Jey Cesarska Wysockość Wielka Xiężniczka OLGA.

Jego Ces. Wys. Arcy-Xiąże *Franciszek Karol* Austriacki. Jego Ces. Wys. Arcy-Xiąże *Jan* Austriacki.

Jego Król. Wysockość Xiąże *Kumberland*. J. Kr. Wys. Xiąże *Fryderyk* Niderlandzki z Małżonką. J. K. Wys. Dziedziczny Wielki Xiąże *Meklenburg-Schwerin* z Małżonką. J. Wys. Xiąże *Karol Meklenburg-Strelitz*. J. Wys. Dziedziczny Wielki Xiąże *Hesko-Darmstadski*. Jaśnie Oświecony Xiąże *Nassaurski*. Jego Wys. Xiąże *Eugeniusz* Wirtemberski. Ich Wysockości Xiążęta *Holstein-Sonderburg-Augustenburgscy*.

JW. Minister Woyskowy Jenerał-Porucznik *von Witzleben*. Jaśnie Oświecony Xiąże *Witgenstein*. Jaśnie Oświecony Xiąże Warszawski Hrabia *Paskiewicz-Erywański*. Jaśnie Oświecony Xiąże *Wołkoński*, Minister Dworu Cesarza Wszzech-Rossyy. (A. P. S. Z.)

— Z dotychczasowych badań względem zdarzonych niespokojności, nie takiego nie wykryło się, co by dać mogło powód do mniemania, iż wypadki te były skutkiem namysłu, albo, iżby miały jakiś cel polityczny. Pokazało się owszem, iż jedyną tego przyczyną, było źle zrozumiane przywiązanie do Monarchy, a Zwierzchność słusznie postąpiła, że chciała dopilnować ścisłego dopełnienia rozporządzeń, z tym tylko wyjątkiem, że, zdaje się, jakoby z początku działała zbyt łagodnie, i że lud, tém ośmielony, dopuścił się zdróżności. Gdyby z początku zaraz użyto większej siły zbrojney do rozprędzenia gromadzących się tłumów, zamiast wysyłania pojedynczych patrolów, żadne gorszące sceny nie miałyby miejsca, a spokojność i porządek w jednym kwadransie byłyby przywrócone. Nasz ukochany Monarcha mocno jest zmartwiony, że te kary godne zdróżności wynikły z okoliczności rocznicy, tak wszystkim Prusakom drogiej.

Lignica, 2go Września.

Król Jegomość, przybywszy tu d. 30 z. m. po południu, udał się zaraz nazajutrz rano do obozu, obejrzał wszystkie szczegóły jak najstaranniej, wywiadywał się o chorych i względem zaopatrywania woyska; co wszystko w zadowalającym znalazł stanie. Następnie udał się Najjaśniejszy Pan na spotkanie Najjaśniejszego Cesarza Rossyyskiego. Obadwa Monarchowie powitali się jak nayserderczniej i pojechali do miasta, gdzie Król odprowadził Cesarza aż do Jego mie-

ща, въ коемъ Его Императорское Величество былъ принять Принцами Королевской фамилии и другими, а также и Генералами. По приѣздѣ Августѣйшей Государыни Императрицы, Ихъ Величества обѣдали съ Принцами и Принцессами. Полудни прибыли сюда Ихъ ИИ. Высочества Эрцгерцоги *Францъ Карлъ* и *Иоаннъ*. Потомъ прибыли также: Его Императорское Высочество Великій Князь *МИХАИЛЪ*. ИИ. КК. Высочества Принцъ *Фридрихъ* Нидерландскій и Великій наслѣдственный Герцогъ *Мекленбург-Шверинскій* съ Ихъ Супругами; Принцы Виртембергскіе *Евгеній* и *Фридрихъ*, равно какъ и Великій Наслѣдственный Герцогъ *Гессен-Дармштатскій*, Его Святлость Принцъ *Нассаускій*, Принцъ *Гольштейн-Зондербург-Гликебургскій* и Принцъ *Рейс-Эберсдорф-Лобенштейнскій*. 1-го Сентября на Вальштатскомъ полѣ, происходилъ большой парадъ пятаго армейскаго Корпуса, въ которомъ самъ Король провелъ войско мимо Его Императорскаго Величества. Когда Августѣйшіе Монархи объѣзжали фронтую линію, собравшійся народъ приветствовалъ Ихъ радостными восклицаніями. Въ полдень у Короля былъ большой обѣдъ, къ которому приглашены были всѣ Высokie Гости, присутствующіе здѣсь Генералы и Штабъ-Офицеры, а также множество иностранныхъ Офицеровъ, Главный Президентъ Провинціи и нѣкоторые знатнѣйшіе помѣщики. Сегодня поутру, на томъ же полѣ, были совершены военныя эволюціи, по окончаніи коихъ войско тотчасъ отправилось прямо на маневры при Капсдорфѣ. (A.P.S.Z.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 26-го Августа.

Ихъ Величества выезжаютъ отсюда 1-го Сентября. Перваго дня приѣдутъ въ Шремс, 2-го въ Будвейс (гдѣ пробудутъ 3, 4 и 5-го ч.), 6-го ч. въ Клаттау; 7-го ч. въ Пильзну (гдѣ пробудутъ 8 ч.), 9-го ч. въ Мариенбадъ, 12-го въ Франценсбруннъ, 14-го въ Карлсбадъ, 17-го въ Зацъ, 18-го въ Бриксъ, а 19-го ч. въ Теплицъ, гдѣ будетъ съѣздъ Августѣйшихъ Гостей.

Теплицъ, 21-го Августа.

Здѣсь всѣ вообще надѣются, видѣть въ нашемъ городѣ, 16-го Сентября нашего Императора и Императрицу. Между тѣмъ Эрцгерцогъ *Людвигъ* будетъ заступать въ Вѣнѣ Его Величество во всѣхъ Государственныхъ дѣлахъ. Князь *Иосифъ Эстергази* получилъ повелѣніе, доставить въ Калишъ письмо нашего Императора къ Августѣйшему Государю Императору *НИКОЛАЮ*, съ поздравленіемъ. Многіе высшіе Офицеры получили позволеніе ѣхать въ Калишъ; но не извѣстно, кто изъ Эрцгерцоговъ туда поѣдетъ. (D.P.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 26-го Августа.

Вчера производился надъ *Фіески* судебный допросъ. Судьи поступаютъ съ нимъ весьма ласково, дабы не препятствовать выздоровленію его. И такъ, говоря съ нимъ, употребляютъ обыкновенно: мой любезный *Фіески*, а Министръ *Тьеръ*, только: мой *Фіески*. Комната его со сводами и хорошо меблирована. Слышно, что отъ 18 до 20-ти особъ замѣшано въ семь дѣлъ. Палата Перовъ займется симъ процессомъ не позже 1-го Ноября, а истомъ продолженіемъ Апрельскаго процесса. Симъ образомъ до открытія законодательныхъ засѣданій въ 1836 году, членамъ ея не много останется свободнаго времени.

— Въ Палатѣ Депутатовъ рассмотрѣнъ проектъ книгопечатанія до 12 статьи, т. е. принято всю первую главу съ исключеніемъ всѣхъ добавленій, кромѣ внесенныхъ Коммиссіею. (G.C.)

27-го Августа.

При закрытіи уже биржи послѣдовало нѣкоторое движеніе: говорятъ, что 1-вая статья проекта закона о книгопечатаніи принята весьма малымъ большинствомъ. Письма изъ Лондона, предвиди скорое распущеніе Министровъ, воспрепятствовали увеличенію цѣны ассигнаціямъ. На биржѣ занимались почти одними совѣщаніями Палаты Депутатовъ, и мало говорили о новостяхъ Испаніи. Изъ Мадрита будто бы прибылъ курьеръ съ благоприятными извѣстіями отъ 20-го ч.

28-го Августа.

Король вчера въ полдень съ Барономъ *Амаленъ* и Графомъ *Монталиве* выѣхалъ въ Фонтенебло.

— Изъ разныхъ мѣстъ получаетъ Палата Депутатовъ прошенія отъ типографчиковъ противу проекта книгопечатанія.

— Г. *Жаффрену*, отвѣтственный издатель журнала *Réformateur*, вчера присужденъ къ 4-мѣсячному заключенію и 6,000 денежной пени, за возстаніе противу Палаты Перовъ.

szkania, a tam Jego Cesarska Mość był przyjęty od Xiążąt Rodziny Królewskiej i innych, tudzież Jeneratów. Po przybyciu Najjaśniejszej Cesarzowej Jejmości, obiadowali Najjaśniejsze Państwo z Xiążętami i Xiężniczkami. Po południu przybyli tu Ich CC. Wysokoście Arcy-Xiążęta *Franciszek Karol i Jan*. Następnie przybyli także: Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiążę *MICHAŁ*, II. KK. Wysokoście Xiążę *Fryderyk* Niderlandzki i Wielki Xiążę Dziedziczny *Meklenburg-Szwecji*, z Dostojnymi Małżonkami swemi; Xiążęta *Wirtembercy Eugeniusz i Fryderyk*, jako też Wielki Xiążę Dziedziczny *Hesko-Darmstadtski*, JO. Xiążę *Nassaurski*, Xiążę *Holstein-Sonderburg-Glücksburg* i Xiążę *Reuss-Ebersdorf-Löbenstein*. Dnia 1go Września odbyła się na polu Wahlstatskim, wielka parada piętego korpusu wojska, na której sam Król Jegomości przeprawał wojsko przed Najjaśniejszym Cesarzem Jegomością. Gdy Najjaśniejsi Monarchowie objeżdżali linią frontową, zebrany lud powitał Ich głośnie o krzykami radości. W południe był wielki obiad u Króla Jegomości, na który byli zaproszeni wszyscy Wysocy i Dostojni Goście, znajdujący się tu Jenerałowie i Sztab-Oficerowie, oraz wielka liczba oficerów zagranicznych. Naczelny Prezes prowincyi i niektórzy znakomitsi obywatele. Dziś rano na témże samém polu odbyły się obróty wojenne wojska, które zaraz po ukończeniu tychże, udało się prosto na rewią do Kaptsdorf. (A.P.S.Z.)

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 26 Sierpnia.

Najjaśniejsi Cesarstwo wyjeżdżają ztąd dnia 1go Września. Pierwszego dnia przybędą do Schrems, 2go do Budweis (gdzie zabawią przez 3, 4 i 5ty), dnia 6go do Klattau; dnia 7go do Pilzna (gdzie zabawią przez dzień 8my), dnia 9go do Marienbadu, dnia 12 do Franzensbrunn, dnia 14 do Karlsbadu, dnia 17 do Saatz, dnia 18 do Brix, a dnia 19 do Teplitz, gdzie nastąpi zjazd z Najjaśniejszemi Gośćmi.

Teplitz, 21go Sierpnia.

Powszechnie tu mniemają, iż Najjaśniejszego Cesarza naszego wraz z Najjaśniejszą Cesarzową oglądać będziemy dnia 16 Września w murach naszych. Tym czasem Arcy-Xiążę *Ludwik* w Wiedniu zastępować będzie Najjaśniejszego Cesarza we wszystkiem. Xiążę *Józef Esterhazy* otrzymał zalecenie, aby zawiozł do Kalisza list Najjaśniejszego Monarchy naszego do Najjaśniejszego Cesarza Jegomości *NIKOŁAJA* z powitaniem. Wielu wyższych Oficerów, za pozyskanem pozwoleniem, wyjeżdża do Kalisza; niewiadomo jednak, który z Arcy-Xiążąt tam się uda. (D.P.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 26 Sierpnia.

Wczora było urzędowe przesłuchanie *Fieschiego*. Sędziowie obchodzą się z nim z wielką względnością, ażeby nie przeszkodzić czasem jego wyzdrowieniu. I tak, mówiąc do niego, używają zwykle wyrażenia: Mój kochany *Fieschi*, a Minister *Thiers*, prosto tylko: Mój *Fieschi*. Jego pokój jest sklepiony, i porządnie umeblowany. Słychać, że 18 do 20tu osób jest w tym processie zamieszanych. Izba Parów zajmie się tym processem najpóźniej dnia 1go Listopada, a następnie dalszym ciągiem procesu kwietniowego. Tym sposobem aż do otwarcia posiedzeń prawodawczych w 1836 roku, nie wiele jey Członkom pozostanie czasu wolnego.

— W Izbie Deputowanych rozprawę nad projektem do prawa o druku doszły aż do 12go artykułu, to jest przyjęto cały iszy tytuł z odrzuceniem wszelkich dodatków, prócz tych, które Kommissya wniosła. (G.C.)

Dnia 27.

— Na zamknięciu już giełdy nastąpiła mała reakcja: mówią, że 1 artykuł projektu do prawa o druku z bardzo małą tylko większością został przyjęty. Listy z Londynu, przewidujące rychłą zmianę Ministerium, również przeszkodziły podniesieniu się papierów. Na giełdzie zajmowano się prawie samemi obradami Izby Deputowanych, i mało mówiono o nowinach z Hiszpanii. Miał przybiedz goniec z Madrytu z pomyślnymi wiadomościami z dnia 20go.

Dnia 28.

Król wczora o południu z Baronem *Athalin* i Hrabią *Montalivet* do Fontainebleau wyjechał.

— Z różnych miejsc przychodzą prośby do Izby Deputowanych od drukarzy przeciwko projektowi o druku.

— P. *Jaffrenou*, odpowiedzialny wydawca dziennika *Réformateur*, wczora skazany został na 4miesięczne więzienie i 6,000 winy pieniężnej, za porwanie się przeciwko Izbie parów.

— *Messenger* напечаталъ: „Говорятъ о собственноручномъ письмѣ Испанской вдовствующей Королевы, писанномъ 18-го ч. изъ Ст. Ильдефонсо къ Людовику Филиппу, въ которомъ по поводу бѣдственныхъ происшествій въ Аррагоніи и Каталоніи, проситъ она скорой осады Барселлоны, Сарагоссы и Витторіи Французскимъ войскомъ; сія осада долѣ только будетъ продолжаться, пока не утвердится нынѣшнее Правительство и не усмирятся Сѣверныя провинціи.

29-го Августа.

Третьяго дня Маршалъ *Молиторъ* и Министры Юстиціи и Народнаго Просвѣщенія, были принимаемы Королевою.

— Вчера Король давалъ частную аудіенцію Саксонскому Посланнику Г. *Кеннерицу*, который отъ своего Короля поднесъ поздравительное письмо съ спасеніемъ жизни Е. К. В.

— Въ Роттелѣ Маршалъ *Клозель* избранъ Депутатомъ.

— 23-го Августа, въ Монтбельарѣ мѣсто рожденія *Кюве*, съ приличнымъ торжествомъ открытъ памятникъ сему великому натуралисту.

— *Bon Sens* сообщаетъ о новыхъ арестахъ, учиненныхъ по поводу новаго заговора на жизнь Короля, открытаго въ минуту исполненія оного.

(A.P.S.Z.)

— Нынѣ много говорятъ о вооруженномъ посредничествѣ въ Испанію, которое бы дѣйствуя уже не противу Карлистовъ, а противу Революціонистовъ, снискало бы согласіе прочихъ Державъ.

— Извѣстный Оріенталистъ, Профессоръ *Клапротъ*, послѣ продолжительной болѣзни, здѣсь умеръ.

— *Journal des Débats* сообщаетъ: „Вчера по утру арестовано важное лице, принадлежащее къ злодѣйскому покушенію *Фіески*. Три недѣли Полиція отыскивала нѣкоего *Пепина*, отставнаго Капитана Національной Гвардіи, на котораго падало подозрѣніе, что онъ доставлялъ *Фіески* денегъ, для покупки ствольвъ къ адской машинѣ. Три недѣли *Пепину* удалось скрыться отъ всѣхъ поисковъ, перемѣняя ежедневно свою одежду и квартиру. Вчера поутру напослѣдокъ арестованъ онъ въ своей комнатѣ, въ которую пришелъ сдѣлать послѣднія приготовленія къ выѣзду за границу. Это тотъ самый *Пепинъ*, который былъ судимъ военнымъ судомъ, обвиненный въ томъ, что 6-го ч. Іюня изъ оконъ своей комнаты, выходящихъ на улицу Св. Антонія, стрѣлялъ въ національную гвардію. Надѣются, что симъ арестомъ инсрукція процесса весьма ускорится.“— Въ одномъ здѣшнемъ письмѣ въ биржевыхъ извѣстіяхъ опять извѣщено: „На биржѣ наиболѣе занимались сегодня, двумя произшествіями, принятіемъ предложенія *Дидота* и побѣгою *Пепина*. Вчера еще изъ Полиціи онъ переведенъ въ свою комнату, въ которой перечислены отходныя мѣста, дабы увѣриться, не забросилъ ли онъ гдѣ доказательства, изобличающихъ въ его участіи; но когда сіе продолжалось, *Пепинъ* пригласилъ агентовъ Полиціи къ ужину, отъ коего они не отказались. Поданъ былъ прекрасный паштетъ. *Пепинъ* не щадилъ своего хорошо снабженнаго винами погреба и щедро ихъ потчивалъ. Послѣ притворился спящимъ; правду сказать, и агенты послѣдовали тому же примѣру. Когда Коммиссаръ Полиціи занимался еще своимъ дѣломъ, *Пепинъ* между тѣмъ выскочилъ на улицу и исчезъ. Сей удивительный побѣгъ случился сегодня поутру въ 3 часа. Агенты Полиціи арестованы, а Коммиссаръ, говорятъ, отставленъ отъ службы.“

— *Journal de Paris* о семъ же предметѣ пишетъ слѣдующее: „Вчера въ полночь *Пепинъ* былъ переведенъ изъ арестантской въ свою квартиру, дабы наводиться лично при обыскѣ дома. При семъ обыскѣ, предписанномъ слѣдственнымъ Судьею Г-мъ *Легонидекъ*, но произведеннымъ безъ нужной предосторожности Коммиссаромъ Полиціи Г-мъ *Милье*, *Пепинъ* ушелъ. Префектура Полиціи о томъ не знала, только два агента присутствовали при семъ обыскѣ, а потому легко было найти арестованному средство къ побѣгу. Великій Хранитель Печати велѣлъ, Г-на *Легонидекъ* удалить отъ производства слѣдствія, а Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, Г-на *Милье* отставить отъ должности.“— *Messenger* замѣчаетъ, что *Пепинъ*, во время обыска погреба, исчезъ непонятнымъ образомъ, въ присутствіи нѣсколькихъ агентовъ Полиціи. Вообще полагаютъ, что онъ напойлъ до пьяна приставленныхъ его караулить. — *Journal de Paris* въ дополненіе прежнихъ своихъ донесеній присовокупляетъ: „Военный Судъ освободилъ его въ 1832 году, когда онъ былъ обвиненъ въ стрѣляннѣ въ національную гвардію. Баронъ *Паскье* уже разъ допрашивалъ Г. *Пепина*, и допросъ сей продолжался 6 часовъ. Префектъ Полиціи *Жике* послѣ побѣга

— *Messenger* zawiera: „Мовіа о листіе власноречнымъ Крѣловей Hiszpańskiej, pod dnem 18tym, z San-Ildefonso do *Ludwika Filipa* 18go Lipca pisanym, w którym, z powodu zasmucających wypadków w Arragonii i Katalonii, prosi o prędkie osadzenie Barcelloны, Saragossy i Vittorii wojskiem Francuzkiem; osadzenie to póty tylko ma trwać, póki umocowanie się terazniejszego Rządu i uspokojenie prowincyy Północnych nie nastąpi.“

Дня 29.

Завчера wieczoremъ Marszałek *Molitor* i Mini-strowie Sprawiedliwości i Publicznego Oświecenia przez Królową byli przyjmowani.

— Król wczora dawał prywatną audyencyą Posłowi Saskiemu, P. *Könnertz*, który od Monarchy swojego złożył list z powinszowaniem zachowanego życia Jego Królewskiej Mości.

— W Rothel Marszałek *Clauzel* obrany na Depu-towanego.

— 23go Sierpnia w Montbeliard, mieyscu urodzenia *Cuvier*, z przyzwoitą uroczystością, odkryty został pomnik tego wielkiego naturalisty.

— Gazeta *Bon Sens* donosi o nowych uwięzieniach, które zaszyły z powodu nowego na życie Króla spisku, odkrytego w chwili jego wykonania. (A.P.S.Z.)

— Wiele teraz słyhać o zbrojney interwencyi do Hiszpanii, która już nie przeciw Karolistom, ale przeciw rewolucyonistom działając, pozyskałaby przyzwolenie innych Mocarstw.

— Znacomity orientalista, Professor *Klaproth*, po długiej chorobie zakończył tu życie.

— W *Journal de Paris* czytamy: „Wczora rano aresztowano ważną osobę, należącą do zamachu *Fieschiego*. Od trzech tygodni śledziła Policia niejakiego *Pepina*, Ex-Kapitana Gwardyi Narodowej, na którego padało podeyrzenie, że dostarczał *Fieschiemu* pieniędzy na zakupienie rurek do maszyny piekielney. Przez trzy tygodnie *Pepin* zdołał się ukryć przed wszystkimi poszukiwaniami, zmieniając codziennie swoje suknie i mieysce pobytu. Wczora rano został nakoniec aresztowany w swoim mieszkaniu, do którego się udał dla zrobienia ostatnich przygotowań do odjazdu za granicę. Jest to tenże sam *Pepin*, który w 1832 roku był zapoznany przed Sąd wojenny, jako obwiniony o to, że w dniu 6 Czerwca strzelał do Gwardyi Narodowej z okien swojego mieszkania, które wychodziły na ulicę przedmieścia Świętego Antoniego. Spodziewają się, że przez to przyaresztowanie, instrukcja processu bardzo się przyspieszy.“— W jednymъ тuteyszemъ piśmie w wiadomościachъ giełdowychъ doniesiono znnowu: „Na giełdzie dzisiejszey zajmowano się szczególnie dwoma wypadkami, przyjęciemъ wniosku *Didota* i ucieczką *Pepina*. Jeszcze wczora zaprowadzono go z Policią do jego mieszkania, w którym wyprózniono kanały odchodowe, aby się przekonać, czy gdzie nie wrzucił przedmiotów, przekonywającychъ o jego uczestnictwie. Ale gdy długo trwała ta czynność, *Pepin* zaprosiłъ agentówъ Policiyi na wieczerekъ, który ci nie odrzucali. Przyniesiono wyborny pasztet: *Pepin* nie oszczędzałъ swojej, dobrze zaopatrzonej, piwnicy, i hojnie częstowałъ. Potemъ udałъ się do spłacej, агenci wprowadzili poszli za jego przykłademъ. Kiedy Kommissarzъ Policiyi szukałъ jeszcze po kanałachъ, *Pepin* dostałъ się na ulicę i zniknął. — Ta szczególniejsza ucieczka wydarzyła się dzisiaj o trzeciej godzinie rano. Agenci Policiyi zostali aresztowani, a Kommissarzъ jak mówią, oddalony ze służby.“

— *Journal de Paris* o tymъ samymъ przedmiocie, w następujący pisze sposóbъ: „Wczora o północy byłъ onъ (*Pepin*) przeprowadzony z Conciérgerie do swojego mieszkania, aby byłъ obecny przy rewizyi domu. Przy tej rewizyi, nakazanej przez instruceynego Sędziego Pana *Legonidec*, lecz odbytej bezъ przyzwoitychъ środkówъ, ostryżności przez Kommissarza Policiyi Pana *Milliet*, umknąłъ *Pepin*. Prefektura Policiyi nie była o témъ uwiadomioną, dwóchъ tylko agentówъ było obecnychъ przy tej rewizyi. Nie trudno zatemъ było uwięzionemu wynaleźć w swoimъ mieszkaniu środki do ucieczki. Wielki Pieczętarzъ kazałъ Panu *Legonidec* odebrać prowadzenie instrukcyi, a Minister Spraw Wewnętrznychъ Pana *Milliet* złożyłъ z urzędu.“— *Messenger* uważa, że *Pepin* w czasie przetrzysania piwnicy, zniknąłъ w niepójety dotądъ sposóbъ, w przytomności kilku agentówъ Policiyi. Powszechnie sądzą, że upoiłъ przeznaczonychъ do pilnowania go osobę. — *Journal de Paris* dopełniającъ pierwsze swoje doniesienie, dodaje: „Sądъ wojenny uwolniłъ go w roku 1832, kiedy byłъ obwiniony, że strzelałъ do Gwardyi Narodowej. Baronъ *Pasquier* słyhałъ jużъ razъ Pana *Pepin*, a przesłuchanie to sześć godzinъ trwało. Prefektъ Policiyi *Gisquet*, po ucieczce *Pepina*, podałъ się znnowu do dysmissyi; jego podanie się tymъ razemъ zostało przyjęte. Na-

Пепина, подалъ въ отставку; его прошеніе нынѣ принято. Преемникомъ будетъ Г. *Франк-Карре*.

— Со вчерашняго вечера всѣмъ военнымъ здѣшняго гарнизона вѣдно оставаться въ казармахъ; нельзя угадать причины сего повелѣнія; ибо здѣсь совершенная тишина.

30-го Августа.

Третьяго дня вечеромъ Король принималъ Князя *Таллейрана*, Барона *Паскье* и Г. *Дюпена*; а вчера поутру имѣлъ аудіенцію Маршалъ *Жераръ*.

— Увѣряютъ, что Графъ *Рини*, находящійся въ Италіи съ тайными порученіями, получить званіе Посланника въ Лондонъ; Графъ же *Себастьяни*, для поправленія своего здоровья, будто бы желаетъ перейти Посланникомъ въ Неаполь. Говорятъ также, что послѣдній, по случаю смерти Маршала *Мортье*, получить незанятое мѣсто Маршала.

— Слышно, что Г. *Румини* 5-го ч. буд. м. возвратится въ Швейцарію.

— Назначенный по повелѣнію Султана Посланникомъ въ Парижъ, *Решид-Бей* придетъ сюда между 20 и 25 ч. Сентября. Посольство его будто бы относится къ возвращенію Турціи Алжирскихъ владѣній.

— Въ засѣданіяхъ 28 и 29-го ч. с. м. приняты наконецъ послѣднія 4 главы новаго закона о книгопечатаніи, содержащія 13 до 26 статьи; а слѣдовательно принять и весь законъ 226 противу 153, т. е. большинствомъ 73 голосовъ. (G. C.)

— Оппозиціонные Депутаты собрались вчера вечеромъ подписать протестъ противу закона о книгопечатаніи, какъ нарушающаго узаконеніе 1830 года.

— По повелѣнію Военнаго Министра, всѣ линейныя полки отъ 2,230 до 2,050 чел. будутъ уменьшены; сѣи солдаты получатъ безсрочный отпускъ.

31-го Августа.

Король имѣлъ сегодня 2 часа Совѣтъ. — Третьяго дня давалъ частную аудіенцію Сардинскому Посланнику Графу *Салесъ*, на которой принялъ отъ имени его Короля поздравительное письмо съ извѣщеніемъ покушенія 28-го Іюля.

— За нѣсколько предъ симъ дней, Шведскій Посланникъ имѣлъ честь представить Королю извѣстнаго своего соотечественника *Верцеліуса*.

— Принцъ *Жоанвилъ*, третій Королевскій Сынъ, вчера предъ полуднемъ выѣхалъ отсюда въ Брестъ, откуда на фрегатѣ *Дидона* отправится въ Англію, для осмотра большихъ морскихъ арсеналовъ. Принцъ болѣе 6-ти недель не будетъ въ столицѣ. Оба младшіе сыновья Короля все еще проживаютъ въ замкѣ Еу.

— Вообще удивляются, что въ списокъ Депутатовъ, балотировавшихъ противу закона о книгопечатаніи, не находится имени Г. *Дюпена* старшаго и Г. *Лафита*, которые и въ засѣданіи не присутствовали.

— На биржѣ сегодня съ точностію сказывали, что Полиція удалось схватить *Пепина*. (A.P.S.Z.)

Германія.

Франкфуртъ, 26-го Августа.

Сюда прибыли: Графъ *Каподистрія* изъ Греціи, Испанскій Генераль-Поручикъ *Финки* и Г. *Берье* изъ Парижа, такъ же Графъ *Потоцкій* изъ Вѣны.

Кассель, 24-го Августа.

Съ недавняго времени усугублены средства осторожности въ Ротенбургѣ. Никого не впускаютъ въ замокъ, не справившись, съ какимъ намѣреніемъ онъ желаетъ туда войти. (D. P.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 21-го Августа.

Британское Правительство заключило весьма выгодный торговый трактатъ съ Персіею.

— Въ Брюсселѣ составилось общество капиталистовъ для покупки имѣній послѣ упраздненныхъ Испанскихъ монастырей.

— Биль городского преобразованія въ нынѣшнемъ своемъ составѣ, тѣмъ преимущественно отъ перваго, предложеннаго Министерствомъ, различается, что уничтожаетъ всѣ привилегіи сопротивляющіяся его основаніямъ, другой же содержалъ только измѣненіе сихъ привилегій.

— Агентъ Остъ-Индской Компаніи въ Дели, Г. Вилліамъ *Фрасеръ*, при посѣщеніи своемъ Раджагъ изъ Кимагуръ, отъ прожжающаго всадника, убить выстрѣломъ изъ пистолета.

— Энохъ *Кросби*, образецъ характера Гарвея Биршъ въ Романѣ *Купера*: „Шпионъ“ во время Американской войны, важныя оказавшій услуги *Вашингтону*, умеръ на 88 году отъ рожденія.

— Генераль-Маіоръ *Миддлемеръ*, назначенъ Губернаторомъ острова Св. Елены, а вмѣсто его Вице-Губернаторомъ въ Барбадосъ Генераль *Дарлингъ*.

стѣпца его ма быдъ P. Frank-Carré.

— Od wczorayszego wieczora kazano wszystkim wojskom tutejszego garnizonu pozostać w koszarach; nie można odgadnąć przyczyny tego rozkazu; panuje tu bowiem zupełna spokojność.

Dnia 30.

Przed wczora wieczoremъ przyjmował Król Xięcia *Talleyranda*, Barona *Pasquier* i Pana *Dupin*. — Wczora zaś rano miał posłuchanie Marszałek *Gérard*.

— Zapewniają, iż Hr. *Rigny*, z tajnymi zleceniami obecnie we Włoszech bawiący, otrzyma urząd Posła w Londynie; Hr. zaś *Sebastiani* dla poratowania swojego zdrowia, miał upraszać o przeniesienie go w charakterze Posła do Neapolu. Mówią również, iż ostatni otrzyma wakującą przez śmierć Marszałka *Mortier* buławę Marszałkowską.

— Słychać, że P. *Rumigny* dnia 5go przyszłego miesiąca uda się z powrotem do Szwajcaryi.

— Wyznaczony od Sułtana na Posła do Paryża *Reschid-Bey*, spodziewany tu jest między 20 a 25 Września. Posłannictwo jego ma się tyczyć powrócenia Turcyi posiadłości Algierskich.

— Na posiedzeniach dnia 28go i 29go b. m., przyjęto nareszcie ostatnie 4ry tytuły nowego prawa o druku, obejmujące artykuły 13 do 26; a następnie całe prawo 226 głosami przeciw 153, to jest, większością 73ch głosów. (G. C.)

— Deputowani opozycyi zebrali się wczora wieczorem dla podpisania protestacyi przeciwko prawu o druku, jako naruszającemu Ustawę 1830go roku.

— Podług zalecenia Ministra Wojskowego, wszystkie regimenta linjowe, z 2,230tu na 2,050 ludzi będą zmniejszone; ludzie ci otrzymają nieograniczony urlop.

Dnia 31.

Król miał dzisiaj dwugodzinną Radę. — Zawczora dawał Król posłuchanie prywatne Posłowi Sardyńskiemu, Hr. *Sales*, na której przyjął list Monarchy jego z powinszowaniem uniknienia zamachu 28 Lipca.

— Poseł Szwedzki przed kilką dniami miał zaszczyt przedstawiać Królowi sławnego ziomka swego *Berzeliusa*.

— Xiążę *Joinville*, trzeci syn Królewski, wczora przed południem wyjechał ztąd do Brestu, gdzie na fregacie *Dido* popłynie do Anglii dla oglądania wielkich morskich zbrojowni. Xiążę więcej 6ciu tygodni nie będzie obecnym w stolicy. Obadwaj młodszy synowie Królewscy ciągle jeszcze bawią w zamku Eu.

— Dziwią się powszechnie, że na liście Deputowanych, którzy wotowali przeciwko prawu o druku, nie znajdują się imiona P. *Dupin* starszego i P. *Lafitte*, którzy się na tém posiedzeniu nie znajdowali.

— Na giełdzie dzisiaj z pewnością mówili, że się policyi udało poymać *Pepina*. (A.P.S.Z.)

Ніемцы.

Frankfort, dnia 26 Sierpnia.

Przybyli tu: Hrabia *Capodistrias* z Grecyi, Hiszpański Jenerał-Porucznik *Finck* i P. *Berryer* z Paryża, oraz Hrabia *Potocki* z Wiednia.

Kassel, dnia 24 Sierpnia.

Od niedawnego czasu powiększono środki ostróżności w Rottenburgu. Nikogo nie wpuszczają do zamku, kto dostatecznie nie okaże, w jakim celu chce tam weyść. (Dz. P.)

WIELKA BRYTANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 21 Sierpnia.

Rząd Angielski zawarł bardzo korzystny traktat handlowy z Persyą.

— W Bruxelli utworzyło się towarzystwo kapitalistów dla zakupowania dóbr po zniesionych klasztorach w Hiszpanii.

— Bil reformy municypalney w teraźniejszym swoim kształcie, tém się szczególniej od pierwotnego, przez Ministerium przełożonego, różni, że wszelkie takie przywileje znosi, które się jego zasadom przeciwia; drugi zaś, zmianę tylko tychże przywilejów obejmował.

— Agent Wschodnio-Indyjskiej Kompanii w Delhi, P. Willam *Frazer*, przy odwiedzinach swoich u Radzch z Kiszagur, został od przejeżdżającego jeźdźca, wystrzałem z pistoletu zabity.

— Enoch *Crosby*, oryginał charakteru *Harveya Birsch* w romansie *Coopera*: „Szpieg“ człowiek, który w czasie wojny Amerykańskiej najważniejsze czynił przysługi *Washingtonowi*, umarł w 88 roku życia.

— Jenerał-Major *Middlemer*, mianowany Gubernatorem wyspy Św. Heleny, a na jego miejsce Vice-Gubernatorem w Barbados, Jenerał *Darling*.

— Лордъ Эдуардъ *Эллис* сопровождаетъ Графа *Дурема*, единственно для поправленія своего здоровья, и не имѣетъ никакого участія въ его посольствѣ; онъ придетъ изъ Стамбула обратно въ Лондонъ. (G. C.)

— По официалъному исчисленію, число публичныхъ училищъ, вмѣстѣ съ воскресными, съ 1831-го года, увеличилось въ Англіи и Валліи до 30,930, а число учениковъ до 1,794,640.

26-го Августа.

Немурскій Герцогъ прибылъ изъ Парижа въ здѣшнюю столицу и Лордъ *Пальмерстонъ* завтра дастъ ему большой обѣдъ.

28-го Августа.

Третьяго дня Герцогъ *Немурскій* посѣщалъ Е. К. Величество. (D. P.)

— Въ баталіоны, назначенные въ Испанію, все еще набираютъ волонтеровъ во всемъ Государствѣ.

— *Morning Herald* уведомляетъ изъ Мадрита отъ 11-го ч. с. м., что здѣшнее Правительство рѣшилось на послѣдокъ признать всѣ владѣнія Южной Америки безусловно.

— Черезъ пароходъ *Тартаръ*, вышедшій 16-го ч. изъ Мальты, узнали мы, что 30-го Іюля Англійскій флотъ, изъ 9 кораблей состоящій, оставилъ Мальту, но неизвѣстно куда поплылъ; вѣроятно въ Корфу.

— *Globe* увѣряетъ, что Испанское Правительство начало договоры съ Бискайскими провинціями.

— Между знатнѣйшими особами, представившимися Герцогу *Немурскому*, находился Князь *Веллингтонъ*, Марграфъ *Кланрикардъ* и *Гертфортъ*, а также Лорды *Пальмерстонъ*, *Мельбурнъ* и *Голландъ*. Вечеромъ посѣтилъ Герцогъ Графа *Себастьяни*, а вчера находился въ Виндзорѣ.

— Извѣстіе объ отозваніи Графа *Себастьяни* оказалось неосновательнымъ; онъ только взялъ отпускъ въ Парижъ.

— Сюда прибылъ Полковникъ *Д. Жуанъ-Галиндо*, отъ Правительства средней Америки, для заключенія торговаго трактата между Великобританією и сею Республікою. (G. C.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 8-го Августа.

Нынѣ слышно, что Королева вступить въ бракъ съ молодымъ Принцемъ *Саксенъ-Кобургскимъ*.

— Маршалъ *Салданья*, упавъ на ступеняхъ въ новомъ своемъ загородномъ домѣ, въ *Чинтра*, былъ нѣсколько дней боленъ. (D. P.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 25-го Іюля.

Слышно, что *Ибрагимъ* Паша, для новаго образованія своей арміи, пригласить Французскихъ Офицеровъ. И такъ они опять имѣютъ случай испытать счастья въ Египетской арміи. Недостаточные финансы Паши, принуждаютъ его уменьшить Французскимъ Офицерамъ жалованье, которое весьма велико. Впрочемъ чрезъ сѣе не прекратятся неудовольствія, болѣе и болѣе распространяющіяся въ Арабскомъ войскѣ. Утверждаютъ, что во время послѣдняго возмущенія въ Галебѣ, Арабскій егерскій полкъ вышелъ изъ повиновенія, и только употребленіемъ артиллеріи, успѣли привести его къ оному. *Ибрагимъ* перенесъ свою главную квартиру въ Галебъ, гдѣ намѣренъ провести и зиму.

— На островѣ *Кипръ* моровая язва значительно распространяется; въ Стамбулѣ опять произошло нѣсколько смертныхъ случаевъ, и потому усугублены средства предосторожности.

— Султанъ усердно занимается всѣми публичными заведеніями, а особливо воспитаніемъ молодыхъ людей, готовящихся въ военную или гражданскую службу. Онъ намѣренъ пригласить изъ Германіи Профессоровъ и наставниковъ, и на сей предметъ вскорѣ отправить чиновниковъ въ Германію.

5-го Августа.

Извѣстія изъ Албаніи все еще для Порты неблагоприятны. Однако жъ послѣднія довольно имѣютъ дѣятельныхъ средствъ для усмиренія сей области. Съ одной стороны эскадра, занимавшая нынѣ при Триполѣ, получила повелѣніе соединиться съ отправленною къ Албанскимъ берегамъ; съ другой же, посылаютъ ежедневно сухопутное войско чрезъ Салонику въ окрестности Скодрии, которое будто бы состоитъ изъ 20,000 чел., подъ командою многихъ Пашей, и коему дано въ распоряженіе 50 орудій съ амунициєю и прочими военными припасами.

— *Решидъ-Бей*, отъѣзжающій въ Парижъ въ качествѣ чрезвычайнаго Посла, отправился въ концѣ прош. недѣли чрезъ Букарестъ и Вѣну къ мѣсту своего назначенія. — Императорско-Россійскій фрегатъ *Пендераклеа*, за нѣсколько предъ симъ дней отплылъ въ Грецію. (G. C.)

— Lord Edward *Ellice*, товарищъ *Храбию* *Durham*, единственно для поправленія здоровья и не ма żadного въ его посольствѣ участія; wróci on ze Stambułu na powrót do Londynu. (G. C.)

— Podług urzędowego wykazu, liczba szkół publicznych, wraz ze szkołami niedzielnymi, powiększyła się od roku 1831 w Anglii i Walii o 30,930, a liczba uczniów o 1,794,640.

Dnia 26.

Хиѣжъ *Némours* przybył z Paryża do tutejszej stolicy; i Lord *Palmerston* daje jutro wielki obiad dla niego.

Dnia 28.

Onegday zrana *Хиѣжъ* *Némours* odwiedził Najjaśniejszego Pana. (Dz. P.)

— Dla batalionów przeznaczonych do Hiszpanii, nie przestają jeszcze werbować w całym kraju.

— *Morning-Herald* donosi z Madrytu pod d. 11 b. m., że Rząd tutejszy zdecydował się nareszcie uznać wszystkie kraje Ameryki południowej, bezwarunkowie.

— Przez statek parowy *Tartar*, który wypłynął dnia 16go z Malty, dowiadujemy się, że dnia 30go Lipca, flotta Angielska z 9ciu okrętów złożona, opuściła Maltę, ale niewiadomo, dokąd się udała. Według wszelkiego podobieństwa do Korfu.

— *Globe* zapewnia, że Rząd Hiszpański rozpoczął nareszcie układy z Biskajskimi prowincjami.

— Pomiedzy znakomitemi osobami, które *Хиѣжю* *Némours* swoje uszanowanie składały, widziano *Хиѣжю* *Wellingtona*, *Марграбію* *Clanricarde* i *Herffort*, oraz Lordów *Palmerstona*, *Melbourne* i *Holland*. Wieczorem *Хиѣжъ* odwiedził *Храбію* *Sebastiani*, a wczora znajdował się w Windsor.

— Wiadomość o odwołaniu *Храбію* *Sebastiani*, okazała się bydlъ mylną; udaje się on tylko za urlopem do Paryża.

— Przybył tu Półkownik *Don-Juan Galindo*, umocowany od Rządu Środkowej Ameryki, do zawarcia traktatu handlowego między Wielką Brytanią a ową Rzeczpospolitą. (G. C.)

PORTUGALIA.

Lisbona, dnia 8 Sierpnia.

Słychać teraz, iż N. Królowa zaślubi młodego *Хиѣжю* *Sachsen-Coburg*.

— Marszałek *Saldanha* słaby był przez dni kilka z powodu upadnienia na schodach w nowym letnim pałacu, w *Cintra*. (Dz. P.)

TURCYA.

Konstantynopol, dnia 25 Lipca.

Słychać, że *Ibrahim* Basza, w celu nowej organizacji swej armii, sprowadzi francuzkich oficerów. Woyskowi Francuzcy mają więc znowu pole, sprobowania szczęścia w armii egiptskiej. Małe środki finansowe Baszy, zmuszają go do zmniejszenia. Oficerom Francuzkim płacy, która jest bardzo wielką. Nie byłoby to wszelako sposobem do przytłumienia nieukontentowania, które się coraz bardziej szerzy w woysku arabskiem. Twierdzą, iż podczas ostatniego buntu w Haleb, półk strzelców arabskich nie wypełnił swej powinności, i tylko przez użycie artylleryi zdołano przywrócić go do posłuszeństwa. *Ibrahim* Basza przeniosł swą główną kwaterę do Haleb, gdzie zimę przepędzić zamysła.

— Na Cyprze powietrze morowe czyni znaczne postępy, w Stambule znowu kilka wydarzyło się przypadków, i dla tego przedsięwzięto środki ostrożności.

— Sułtan zajmuje się najgorliwiej wszystkimi publicznymi zakładami, mianowicie wychowaniem młodzieży, chcący się służbie wojennej lub cywilnej poświęcić. Ma on zamiar sprowadzenia professorów i inżynierów z Niemiec i w tym celu wyprawi wkrótce urzędników do Niemiec.

Dnia 5go Sierpnia.

Wiadomości z Albanii są ciągle dla Porcy niepomyślne. Ostatniey wszakże nie brakuje na dzielności w użyciu środków potrzebnych do uspokojenia tej prowincyi. Z jednej strony eskadra, zatrudniona dotąd pod Tripolem, dostała rozkaz połączenia się z ową, którą wysłano ku brzegom albańskim; z drugiej zaś, posyłają codziennie woysko lądowe przez Salonikę w okolice Skodryi, które składa się z 20,000 ludzi pod dowództwem wielu Baszów, i któremu dodano pod rozządzeniem 50 dział, wraz z zapasami amunicyi i innemi potrzebami wojennymi.

— *Reszyd-Bey*, który odjeżdża do Paryża w charakterze Nadzwyczajnego Ambassadors, udał się w końcu zeszłego tygodnia w podróż przez Bukareszt i Wiedeń na miejsce swojego przeznaczenia. — Cesarzsko-Rossyjska fregata *Penderaklea* odplynęła przed kilką dniami do Grecyi. (G. C.)

Съ Турецкихъ границъ, 21-го Іюля.

16-го ч. с. м. мятежники напали на войско, изъ Таранны, Дибра и Теттова, прибывшее на помощь Скутарскому Пашѣ, который, узнавъ о семъ, ударилъ на нихъ изъ Кассаны, еще спавшихъ, велѣлъ нѣсколькимъ отрубить головы, другихъ принудилъ бѣжать и забралъ значительное число скота. Съ того времени онъ уже не такъ крѣпко запертъ и можетъ получать жизненные припасы. Средства, употребленныя Портою, заставляютъ надѣяться, что вскорѣ прекратится безначаліе и возстановлены будутъ торговыя сношенія. (D. P.)

Д А Н И Я.

Копенгагенъ, 21-го Августа.

По извѣстіямъ изъ Исландіи, состояніе тамошнихъ жителей весьма бѣдственно. Гренландскій ледъ покрылъ западные, сѣверные и восточные берега, что совершенно препятствуетъ рыбной ловлѣ, составляющей главные источники жизненнаго продовольствія жителей. Бурная и туманная погода, была причиною разбитія многихъ кораблей, а между прочими 4-хъ рыболовныхъ французскихъ суденъ, съ которыхъ спасена только часть людей. (D. P.)

Разныя извѣстія.

По письмамъ изъ Турина, начаты въ семь городѣ переговоры о бракосочетаніи *Дона Карлоса* съ Принцессою *Бейрскою*.

— Въ *Journal des Débats* напечатано: „Изъ Турина, отъ 8-го Августа, пишутъ, что Португальскому Посланнику, Кавалеру *Родригесу*, пребывающему 14 лѣтъ въ Туринѣ, предписано выѣхать изъ Сардинскихъ владѣній въ 24 часа. Предъ отъѣздомъ, сообщилъ онъ Французскому и Англійскому Посланникамъ торжественный протестъ.“

— Въ Марсели получено, 11-го Августа, извѣстіе, что въ Генуѣ обнаружилась холера. 7-го числа въ семь послѣднемъ городѣ семеро занемогли, изъ коихъ умерли трое. (Свв. П.)

О Галлеевой Кометѣ, доставлено изъ Виленской Обсерваторіи, 30-го Августа 1835 года.

Галлеева Комета, совершающая въ 76 лѣтъ путь свой около солнца, проходя въ семь году чрезъ ближайшій къ оному пунктъ (*perihelium*) пришла въ такое положеніе, относительно солнца и земли, что можетъ быть видимою. Съ началъ сего мѣсяца едва можно было примѣтить ее самыми совершеннѣйшими орудіями, на немногихъ обсерваторіяхъ находившимся *); нынѣ же можно видѣть ее орудіями и посредственной силы. Съ Виленской Обсерваторіи она видна уже нѣсколько дней. Комета движется отъ созвѣздія *Близнецовъ* къ созвѣздію *Возницы*; она показывается въ видѣ кругловатаго туманнаго пятна, и хотя свѣтъ луны силенъ, она отъ него не скрывается. Въ половинѣ Сентября Сѣверное ея склоненіе дойдетъ до 36° и съ того времени сія Комета будетъ у насъ незаходящею звѣздою. Тогда будетъ она находиться около того мѣста, гдѣ сходятся созвѣздія *Близнецовъ*, *Возницы* и *Телеоскопа Гершеля*. Разстояніе ея отъ солнца и отъ земли безпрестанно уменьшается. Въ концѣ Сентября весьма близко подойдетъ она къ землѣ и будетъ находиться подлѣ извѣстнаго всѣмъ созвѣздія *Большой Медведицы* (*Ursa major*). Тогда вѣроятно можно будетъ видѣть ее и безъ помощи орудій. Въ концѣ Октября пройдетъ она чрезъ ближайшій къ солнцу пунктъ; въ половинѣ Ноября исчезнетъ въ лучахъ солнца, а въ началѣ Декабря опять покажется.

Самое меньшее разстояніе Кометы отъ солнца составляетъ 0,6 разстоянія земли отъ солнца, самое же меньшее отъ земли, наступающее въ концѣ слѣдующаго мѣсяца, есть 0,2 разстоянія земли отъ солнца. Посему Комета въ ближайшемъ разстояніи отъ солнца, будетъ находиться отъ него на 13 милліоновъ миль; когда же ближе подойдетъ къ землѣ, то разстояніе оной будетъ отъ насъ около 4 милліоновъ географическихъ миль, считая на 1 градусъ 15 миль. Когда Комета поднимется на другой верхъ описываемаго ею около солнца эллипса: тогда разстояніе оной составитъ нѣсколько-сотъ милліоновъ миль и потому не будетъ видима, пока опять прошедши весь эллипсѣ, не приблизится къ солнцу. Сегодня, 30-го Августа, разстояніе Кометы отъ земли равняется почти разстоянію земли отъ солнца (21 милліонъ миль). И такъ Комета весьма быстро приближается къ землѣ: ибо въ концѣ будущаго мѣсяца она пять разъ будетъ ближе, нежели нынѣ.

Виленская Обсерваторія, 30-го Августа 1835.

*) Въ Римѣ примѣчена она 5-го Августа н. ст.

Od granic Turckich 21 Lipca.

Dnia 16 b. m. uderzyli powstańcy na woysko, które z Taranna, Dibra i Tettowa przybyło na pomoc Basy Skutaryyskiemu. Dowiedziawszy się o tém wspomniony Basza; uderzył na powstańców z Cassana, jeszcze śpiących; kazał kilku uciąć głowę, innych przymusił do ucieczki, i zdobył znaczną ilość bydła. Odtąd nie jest już tak ściśle zamknięty i może sprowadzać żywność. Szrodki, których Porta użyła, każą się spodziewać, iż wkrótce ustanie bezrząd, i związki handlowe będą przywrócone. (D. P.)

D A N I A.

Kopenhaga, dnia 21 Sierpnia.

Według doniesień z Islandyi, stan mieszkańców tamecznych jest bardzo smutny. Lod Grenlandzki okrył brzegi zachodnie, północne i wschodnie, co zupełnie prawie przeszkadza rybołówstwu, stanowiącemu główne źródło żywności mieszkańców. Burzliwe i mgliste powietrze było przyczyną rozbicia się wielu okrętów, a między innemi 4ch statków rybackich Francuzkich, z których tylko część ludzi uratowano. (D. P.)

Rozmaite Wiadomości.

Podług listów z Turinu, rozpoczęły się w tém mieście układy o zaślubieniu *Don-Karlosa* z Xieźniczka *Beirg*.

— Z *Journal des Débats* wydrukowano: „Z Turinu pod dniem 8mym Sierpnia piszą, że Postowi Portugal-skemu, Kawalerowi *Rodrigesowi*, od lat 14tu w Turynie bawiącemu, zalecono wyjechać z Państw Sardynskich we 24ch godzinach. Przed wyjazdem przesłał on Postom Francuzkiemu i Angielskiemu uroczystą protestacyą.“

— Z Marsylii donoszą, pod 11tym Sierpnia, że w Genui okazała się cholera. 7go w tém mieście zachorowało 7 osób, z których 3 umarły. (P. P.)

Wiadomość o Komecie Halleja, przysłana z Obserwatorium Wileńskiego, dnia 30 Sierpnia 1835 roku.

Kometa *Halleja*, który w lat 76 drogę swą około słońca przebiega i przejdzie w tym roku przez punkt przysłoneczny (*Perihelium*), przyszedł już do takiego położenia względem ziemi i słońca, że widzianym być może. W początku tego miesiąca zaledwo można go było widzieć przez najdoskonalsze narzędzia, w małej liczbie Obserwatoriów znajdujące się *); dzisiaj przez narzędzia mierney mocy widzieć go można. W Obserwatorium Wileńskim widzianym jest od dni kilku. Kometa idzie od konstellacyi *Bliźniąt* do konstellacyi *Woznicy*; jawi się w postaci okrągławej mglistej plamy, i chociaż światło Xieźcyca jest mocne, nie ginie jednak przy niem. Przed połową Września zboczenie jego północne dojdzie do 36°, i odtąd Kometa będzie gwiazdą u nas nie zachodzącą. Będzie się wtenczas znajdował około tego miejsca, gdzie się stykają konstellacye *Bliźniąt*, *Woznicy* i *Teleskopu Herszela*. Odległość komety od słońca i od ziemi coraz się zmniejsza. W końcu Września będzie najbliżej ziemi, i będzie się znajdował około gwiazd dobrze wszystkim znajomej konstellacyi *Niedźwiedzicy Wielkiej* (*Ursa major*). Odtąd zapewne bez pomocy narzędzi widzieć go można będzie. W końcu Października przejdzie przez punkt przysłoneczny; w połowie Listopada zginie w promieniach słońca, a od początku Grudnia znowu się pokaże.

Najmniejsza odległość komety od słońca wynosi sześć dziesiątych odległości ziemi od słońca; najmniejsza zaś odległość od ziemi na końcu następującego miesiąca przypadająca, jest dwie dziesiąte odległości ziemi od słońca. Kometa więc w najbliższej odległości od słońca, będzie około trzynastu milionów mil od jego odległy; a kiedy się najbardziej zbliży do ziemi, odległość jego od nas będzie wynosić przeszło cztery miliony mil jeograficznych, licząc ich piętnaście na stopień. Kiedy kometa przyjdzie na drugi wierzchołek opisywaney około słońca ellipsy, na ówczas odległość jego od nas wyniesie kilkaset milionów mil, i dla tego nie będzie widzialnym, aż póki znowu, obiegwszy całą ellipsę, nie zbliży się do słońca. Dzisiaj, 30 Sierpnia, odległość komety od ziemi jest prawie równa odległości ziemi od słońca (21 milion mil). Kometa więc szybko bardzo zbliża się do ziemi, gdyż na końcu przyszłego miesiąca będzie pięć razy jey bliższym, jak jest teraz.

Obserwatorium Wileńskie, d. 30 Sierpnia 1835 r.

*) W Rzymie postrzeżonem został d. 5 Sierpnia n. st.